

אוניברסיטת חיפה
החוג לספרות עברית והשוואתית

תחנות בספרות העברית א'

ד"ר צפי זבה-אלרן

תוכן הקורס ומטרותיו: הקורס "תחנות בספרות העברית א'" נועד להציג את ראשיתה של הספרות העברית החדשה בפרספקטיבה היסטורית על הקשריה התרבותיים, מאפייניה הפואטיים ותרומתה לקאנון העברי המודרני. הקורס מוקדש ליצירות וליצירות מתקופת ההשכלה ועד תקופת התחייה, כגון, מאפו, יל"ג, אברמוביץ' (מנדלי), ברדיצ'בסקי, ביאליק וטשרניחובסקי, השופכים אור חדש על השראותיה, לבטיה ותפקידיה של ספרות לאומית בהתהוות.

חובות המשתתפות והמשתתפים: נוכחות חובה בשיעורים בהתאם לכללי התקנון (80%), קריאה שוטפת ומבחן מסכם.

שעת קבלה: בתיאום מראש (tsafisebba@gmail.com).

מקורות

*ניתן לאתר את הפריטים באינטרנט ב**פרייקט בן יהודה**, חלקם נמצאים באוסף השמורים שבספריה וחלקם סרוקים במאגר התדפיסים שבמו"ת.

1. אברהם מאפו, 'אהבת ציון' [חובה לקרוא פרקים א-ה], **כל כתבי אברהם מאפו**, תל-אביב: דביר [1853] 1949, עמ' א-סח. בשמורים או באינטרנט.
2. יהודה לייב גורדון (יל"ג), 'קוצו של יוד', **כתבי יהודה לייב גורדון, שירה (I)**, תל-אביב: דביר [1878] 1959, עמ' קכט-קמ. בשמורים, באינטרנט וכתדפיס.
3. יהודה לייב גורדון (יל"ג), 'כף רגל עגל', **כתבי יהודה לייב גורדון. פרוזה (II)**, תל-אביב: דביר [1883] 1959, עמ' קה-קיא. בשמורים ובאינטרנט.
4. מנדלי מוכר ספרים (שלום יעקב אברמוביץ'), **ספר הקבצנים** [חובה לקרוא פרקים א-ה, יג-יז, כז-כח], תל-אביב: דביר [1869, ביידיש. 1909, בעברית] 1988, עמ' 7-164. בשמורים ובאינטרנט.
5. אחד-העם (אשר גינצברג), 'תורה שבלב', **כל כתבי אחד העם**, תל-אביב וירושלים: דביר [1894] 1960, עמ' נא-נד. בשמורים ובאינטרנט.
6. מיכה יוסף ברדיצ'בסקי (בן-גוריון), 'פרה אדומה', **כל סיפורי מיכה-יוסף בן-גוריון (ברדיצ'בסקי)**, תל-אביב: עם עובד [1906] 1951, עמ' קפא-קפד. בשמורים ובאינטרנט.
7. חיים נחמן ביאליק, מבחר שירים, כתדפיס (בהמשך).

8. שאול טשרניחובסקי, מבחר שירים, כתדפיס (בהמשך).

מחקרים

- א. עוזי שביט, 'במקום סיכום: השכלה – ערך לכסיקוני', בעלות השחר: שירת ההשכלה: מפגש עם המודרניות, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, ספריית 'הילל בן-חיים' 1996, עמ' 127-133.
- ב. אבנר הולצמן, 'סיפורי י"ל גורדון: מסאטירה להומור', סדן, כרך ראשון (1994), עמ' 105-129.
- ג. דן מירון, בודדים במועדס: לדיוקנה של הרפובליקה הספרותית העברית בתחילת המאה העשרים, תל-אביב: עם עובד 1987, עמ' 151-165.
- ד. אבנר הולצמן, "'היינו יהודים, אבל גם בני בשר ודם": על הסיפור "פרה אדומה"', הספר והחיים: מסות על מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, ירושלים: כרמל 2003, עמ' 69-82.
- ה. חיים נחמן ביאליק, '[האגרת האוטוביוגרפית]', פ' לחובר (עורך), אגרות חיים נחמן ביאליק, כרך א, תל-אביב: דביר [1903] 1938, עמ' קנז-קעד.
- ו. אריאל הירשפלד, כינור ערוך: לשון הרגש בשירת ביאליק, תל-אביב: עם עובד 2011, עמ' 220-224.
- ז. בעז ערפלי, 'אב מייסד, משורר מורד, נטע זר: מבוא לשירת טשרניחובסקי', צעיר לעד, עיונים בשירת שאול טשרניחובסקי, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד 2011, עמ' 15-85.
- א. בעז ערפלי, 'טשרניחובסקי ואלוהי קדם: מסה על הצומת הכנעני בשירתו', צעיר לעד, עיונים בשירת שאול טשרניחובסקי, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד 2011, עמ' 117-158.

לימוד פורה ומהנה !